

УТВЪРЖДАВАМ:.....
ХРИСТИНА ПЕТКОВА
ДИРЕКТОР НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“
ГР. РОМАН

П Р А В И Л А
ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ, НАЧИСЛЯВАНЕ, ИЗПЛАЩАНЕ И КОНТРОЛ НА
РАЗХОДИТЕ ЗА СТИПЕНДИИ
НА УЧЕНИЦИТЕ СЛЕД ЗАВЪРШВАНЕ НА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
ЗА УЧЕБНАТА 2024/2025 ГОДИНА

Чл.1.(1) Стипендии се отпускат на ученици в дневна, индивидуална, комбинирана форма на обучение и при обучение чрез работа (дуална система на обучение) след завършено основно образование, които са:

1. български граждани и граждани на държава – членка на Европейския съюз, или на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария – ученици в държавните, общинските и частните училища;

2. чужденци – ученици в държавните, общинските и частните училища:

а) с разрешено постоянно пребиваване в страната;

б) получили право на дългосрочно или продължително пребиваване в страната;

в) приети въз основа на международен договор или акт на Министерския съвет;

г) търсещи или получили международна закрила в страната.

(2) Стипендии се отпускат и на ученици по ал. 1 с трайни увреждания, както и на ученици със специални образователни потребности, които са завършили VII клас с удостоверение за завършен VII клас и са продължили обучението си в класовете от първи или втори гимназиален етап.

(3) Учениците нямат право на стипендия, когато:

1. прекъснат обучението си или повтарят учебната година с изключение на повтарящи поради болест;

2. имат наложена санкция по предложение на педагогическия съвет – до заличаване на санкцията.

Чл. 2. (1) Стипендиите на учениците се финансират за сметка на целеви средства от държавния бюджет, които се определят ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.

(2) Допълнителни средства за стипендии могат да се отпускат от бюджета на финансиращия орган на държавното или общинското училище и от бюджета на училището при наличие на възможности за това.

(3) Средствата от държавния бюджет за стипендии на учениците в частните училища се определят по бюджетите на общините, на чиято територия се намира тяхното седалище.

(4) Средствата по ал. 1 се разпределят между първостепенните разпоредители с бюджет,

финансиращи училища, пропорционално на броя на учениците по чл. 1, ал. 1 в държавните, общинските и частните училища по данни от Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) към 1 януари на съответната година и размера на средствата за стипендии за един ученик, определени от Министерския съвет с решението за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели.

(5) Ежегодно в срок до 31 януари Министерството на образованието и науката публикува на интернет страницата си информация по първостепенни разпоредители с бюджет за броя на учениците към 1 януари на текущата година, въз основа на който е извършено разпределението на средствата по ал. 1.

(6) По предложение на министъра на образованието и науката в проекта на закона за държавния бюджет на Република България за съответната година може да се предвиди част от средствата по ал. 1, освен по реда на ал. 4, да се разпределят въз основа на:

1. образователните резултати на училището;
2. социално-икономически и/или демографски характеристики на общината или областта, свързани с достъпа до образование;
3. вида на училището и/или професионалното направление, по което се обучават учениците.

(7) Условието и редът за разпределяне на средствата по ал. 6 се определят от министъра на образованието и науката.

(8) Първостепенният разпоредител с бюджет разпределя получените средства по реда на ал. 4 между училищата, които финансира, пропорционално на броя на учениците по чл. 1, ал. 1 към 1 януари на текущата година.

(9) Първостепенният разпоредител с бюджет може да разпредели не по-малко от 95 на сто от получените средства по ал. 4 за учениците между училищата пропорционално на броя на учениците по данни от Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) към 1 януари на текущата година.

(10) Оставащите до 5 на сто от средствата за стипендии за ученици може да се разпределят между училищата на базата на постигнатите образователни резултати.

(11) Предоставените по реда на ал. 10 средства се ползват в училищата за изплащане на стипендии по чл. 4, ал. 1, т. 1.

(12) При промяна в броя на учениците, въз основа на който е извършено разпределението на средствата по ал. 8 – 10, в началото на учебната година първостепенният разпоредител с бюджет може да извърши компенсирани промени на средствата за стипендии между училищата, които се финансират от него.

(13) Неусвоените към края на бюджетната година средства за стипендии от държавния бюджет преминават в преходен остатък по бюджетите на държавните и общинските училища и се използват за същата цел през следващата година. Неизразходваните средства за стипендии от държавния бюджет от частните училища в рамките на текущата година могат да се използват само за същата цел през следващата година.

Чл. 3. Училището предоставя получените средства по чл. 2 за месечни и еднократни стипендии.

Чл. 4. (1) Месечните стипендии са за:

1. постигнати образователни резултати;
2. подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането;
3. подпомагане на ученици с трайни увреждания;
4. ученици без родители.

(2) В училището може да се отпускат и месечни стипендии за ученици само с един родител по предложение на комисията по чл. 8.

(3) Стипендиите по ал. 1, т. 1 и 2 се отпускат от началото на всяка учебна година и/или от началото на втория учебен срок и се изплащат месечно за периода на учебните месеци.

(4) Стипендиите по ал. 1, т. 3 и 4 и ал. 2 се отпускат от началото на месеца, следващ месеца, през който е възникнало основанието за получаването им, и може да се изплащат и за периода на неучебните месеци.

(5) Стипендиите по ал. 1, т. 1 и 2 се предоставят след класиране на учениците. За всеки вид стипендия по ал. 1, т. 1 и 2 се извършва отделно класиране.

(6) За отпускане на стипендии по ал. 1, т. 3 и 4 и ал. 2 не се извършва класиране.

Чл. 5. (1) Еднократните стипендии са за:

1. преодоляване от ученика на еднократни социални обстоятелства, свързани с достъпа му до образование;

2. постигнати високи резултати от ученика в учебната дейност или в дейности в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта.

(2) За един и същ ученик стипендия по ал. 1 може да се отпуска само веднъж в рамките на един учебен срок.

(3) Средствата за еднократни стипендии не могат да надвишават 10 на сто от средствата, определени за стипендии по бюджета на училището.

(4) За отпускане на стипендии по ал. 1 не се извършва класиране.

Чл. 6. (1) Училището може да определи част от средствата за стипендии по чл. 4, ал. 1, т. 2 и чл. 5, ал. 1 да се предоставят целево на ученика за покриване на конкретни разходи, свързани с обучението му.

(2) Разходите, за които се отпускат стипендиите по ал. 1, се доказват с разходооправдателни и с други документи, удостоверяващи изразходването им по предназначение.

(3) класирането за предоставяне на месечна целева стипендия по чл. 4, ал. 1, т. 2 се извършва отделно от класирането за предоставяне на месечна стипендия по чл. 4, ал. 1, т. 2, която не се предоставя целево на учениците.

(4) Когато изплатената стипендия не е използвана по предназначение или не е представен документ по ал. 2, получената сума се възстановява на училището от ученика или от неговия законен представител, ако ученикът не е пълнолетен.

Чл. 7. (1) Ученикът може да кандидатства за повече от един вид месечна стипендия, включително месечна стипендия по чл. 6, ал. 1, но може да получи по избор въз основа на писмено заявление само една от стипендиите.

(2) Учениците с право на стипендии по чл. 4, ал. 1, т. 3 и 4 или ал. 2 при класиране за стипендия за постигнати образователни резултати имат право да получат и 50 на сто от размера ѝ.

(3) Еднократна стипендия може да се отпусне и на ученик, който получава месечна стипендия.

(4) Едни и същи обстоятелства или постижения не може да са основания за получаване от ученика на еднократна стипендия по чл. 5, ал. 1 и еднократна целева стипендия по чл. 6, ал. 1.

Чл. 8. (1) Директорът на училището определя комисия за стипендиите, в чийто състав задължително се включват и педагогически специалисти, предложени от педагогическия съвет.

(2) Комисията по ал. 1:

1. предлага на директора:

а) разпределението на средствата по видове стипендии;

б) критериите за допускане до класиране и критериите и показателите за класиране на учениците за различните видове стипендии;

в) размера на всеки вид стипендия и периода, за който се отпуска

г) конкретните условия и реда за предоставяне на всеки вид стипендия в училището;

д) документите за кандидатстване;

е) отпускането в училището на стипендии по чл. 4, ал. 2;

2. допуска до класиране, извършва класирането и предлага на директора учениците, на които да се отпусне месечна стипендия по чл. 4, ал. 1, т. 1 и 2, включително за месечна целева стипендия по чл. 6, ал. 1;

3. разглежда документите за предоставяне на еднократни стипендии и стипендии по чл. 4, ал. 1, т. 3 и 4 и ал. 2 и предлага на директора учениците, на които да се отпусне съответната стипендия.

(3) Директорът на училището представя предложенията на комисията по ал. 2, т. 1 на ученическия съвет на училището.

Чл. 9. (1) Директорът на училището със заповед утвърждава предложенията на комисията по чл. 8, ал. 2, т. 1 или ги връща с мотивирано становище и указания, които са задължителни за комисията.

(2) Заповедта по ал. 1 се обявява на видно място в училището и се публикува на интернет страница на училището (при наличие на такава) в 3-дневен срок от издаването ѝ, но не по-късно от 14 дни преди крайния срок за подаване на документите за кандидатстване.

Чл. 10. (1) Като основен критерий за класиране на учениците за получаване на стипендия за постигнати образователни резултати задължително се определя успехът на ученика.

(2) Като основен критерий за класиране на учениците за получаване на стипендия за подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането задължително се определя месечният доход на член от семейството.

(3) Комисията по чл. 8 може да предложи допълнителни критерии за класиране, които трябва да отговарят на следните условия:

1. да са обективни и измерими;

2. да подлежат на доказване и контрол;

3. да са свързани с достъпа до образование и/или с образователните резултати;

4. да не са дискриминационни.

(4) В случаите по ал. 3 комисията предлага и формула за класиране за съответния вид стипендия, която включва основните и допълнителните критерии и показателите с тяхната тежест.

(5) Комисията по чл. 8 може да предложи минимален успех на ученика като критерий за допускане до класиране за стипендия за подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането.

Чл. 11. (1) Размерът на месечните стипендии се определя в границите от 22 до 60 лв. месечно:

1. за постигнати образователни резултати, както следва:
  - за отличен успех от 5.50 до 5.70 - 23 лв. месечно;
  - за отличен успех от 5.71 до 5.99 – 24 лв. месечно;
  - за отличен успех 6.00 - 27 лв. месечно;
2. за подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането - 22 лв. месечно;
3. за ученици без родители - 26 лв. месечно.
4. за ученици с трайни увреждания – 25 лв. месечно

(2) Максималният размер на месечните целеви стипендии може да се определи в размер до 100 лв., но не повече от разходите, за чието обезпечаване се отпуска.

Чл. 12. (1) Комисията предлага на директора учениците, които имат право да получат стипендията от съответния вид, въз основа на извършено класиране и до размера на утвърдените средства при отчитане на избора на учениците по чл. 7, ал. 1.

(2) Месечните стипендии се отпускат със заповед на директора на училището въз основа на предложението по ал. 1.

(3) Заповедта по ал. 2 съдържа имената на ученика, вида и размера на стипендията и периода за изплащане. Заповедта се съобщава на ученика.

(4) Учениците, на които не е отпусната месечна стипендия, се уведомяват за техния резултат от класирането.

Чл. 13. (1) Еднократните стипендии по чл. 5 се отпускат със заповед на директора на училището въз основа на мотивирано предложение на комисията по чл. 8.

(2) Заповедта по ал. 1 съдържа имената на ученика, вида и размера на стипендията.

Чл. 14. (1) Учениците в държавните, общинските и частните училища могат да получават стипендии, осигурени със средства от Европейските структурни фондове или от работодатели, при които учениците от професионалните гимназии или от паралелки, осигуряващи професионална подготовка, провеждат практическото си обучение.

(2) Размерът на стипендиите по ал. 1, осигурени със средства от Европейските структурни фондове, и условията за предоставянето им се утвърждават от Комитета за наблюдение на съответната оперативна програма.

(3) Учениците в държавните, общинските и частните училища, могат да получават едновременно стипендии, осигурени със средства от държавния бюджет, и стипендии по ал. 1."

Чл. 15. Комплектът документи, необходим за кандидатстване за стипендия съдържа:

(1) Стипендия за постигнати образователните резултати.

- Заявление – декларация по образец, подписано от класния ръководител – Приложение №1
При отпускане на стипендия от началото на учебната година се взема предвид успехът от предходната учебна година, а при отпускане на стипендия от втория учебен срок - успехът от предходния срок.

(2) Стипендия за подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането:
- Заявление – декларация по образец, подписано от класния ръководител (задължително подписана от родителя или настойника). – Приложение №2

1. При отпускане на стипендия от началото на учебната година се взема предвид успехът от предходната учебна година, а при отпускане на стипендия от втория учебен срок - успехът от предходния срок. Необходим минимален успех за кандидатстване - 4.00.

2. Документи, удостоверяващи всички доходи на членовете на семействата.

Месечният доход на член от семейството се определя като среден за предходните 6 месеца въз основа на заявление-декларация съгласно приложението. Размерът на минималната работна заплата, приет за база при изчисляване на месечния доход на член от семейството, е

среден за предходните 6 месеца.

В сумата на доходите, получени от отделните членове на семейството, се включват всички получени през предходните 6 месеца суми от: доходи съгласно чл. 10, ал. 1, т. 1 – 4 и 6 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица; пенсии, без добавките за чужда помощ за лица с трайно намалена работоспособност; месечни помощи и добавки по реда на Закона за семейни помощи за деца; месечни помощи по реда на Закона за социално подпомагане; обезщетения и помощи по реда на Кодекса за социално осигуряване без еднократните помощи; присъдени издръжки и стипендии без получаваните по силата на постановлението. Заявление-декларацията за дохода на семейството трябва да се подпише и от родителя (попечителя) на ученика и към него да се приложат съответните документи. Когато не може да се докаже доход с документи, доходите на пълнолетен член на семейството се представя нотариално заверена декларация за липса на доходи за съответния период.

Членове на семейството на ученика са бащата, майката, непълнолетните или нетрудоспособните братя и сестри. В случаите на повторен брак или фактическо съпружеско съжителство на майката или бащата с лице, което не е родител, за член на семейството се счита новият съпруг/съпруга или лицето, с което се съжителства, както и непълнолетните му деца, ако живеят с него. Когато продължават да учат за придобиване на средно образование, но не по-късно от навършване на 20-годишна възраст, за членове на семейството се считат и пълнолетните братя и сестри, както и пълнолетните деца на новия съпруг/съпруга или на лицето, с което съжителства майката или бащата на ученика, ако живеят с него.

(3) Стипендия за ученици с трайни увреждания;

- Заявление – декларация по образец, подписано от класния ръководител – Приложение №3
Копие от решението на ЛКК или ТЕЛК за призната инвалидност.

(4) Стипендия за ученици без родители

- Заявление – декларация по образец, подписано от класния ръководител – Приложение №4
„Ученик без родители“ е ученик, чиито родители са починали, лишени от родителски права или поставени под пълно запрещение.

- Еднократно за срока на обучение се предоставя копие от акта за смърт на починалия родител.

- По изключение може да бъде зачетен и документ, удостоверяващ смърт на родител, издаден от съд или други държавни органи.

При отглеждане на дете от самотна майка да се изисква:

- Акта за раждане на детето за удостоверяване на невписан втори родител - баща;

- Удостоверение за семейното положение на майката, издадено от съответната община по местоживееене, за удостоверяване на факта съществува ли втори родител.

В случаите на повторен брак на майката за член на семейството се счита новият съпруг и ученикът няма право да получи стипендия за ученици с един родител или без родител.

Чл.16.(1) Всички заявления се завеждат във входящата кореспонденция на училището, получените заявления са предават на председателя на комисията, определен със заповед на директора на училището.

(2) Комисия проверява представените документи за окомплектованост, достоверност и правилно изчисляване на доходите, като стриктно спазва разпоредбите на Постановление №328/21.12.2017 година на МС и Постановление №20 от 01.02.2019 г. за изменение и допълнение за условията и реда за получаване на стипендии от ученици след завършено основно образование на Министерски съвет и настоящите Правила. За непълен комплект документи или за такива, неотговарящи на изискванията, комисията своевременно уведомява директора на училището и подготвя уведомително писмо в два екземпляра до родителя или настойника на кандидатстващия ученик, който връща екземпляр на писмото, подписано от родителя или настойника в указаният от директора срок.

(3) Комисията изготвя протокол, в който се включват учениците, отговарящи на изискванията за получаване на стипендия, в протокола се отразяват:

Вид на стипендията: Име, презиме и фамилия на ученика; Клас; Успех; Доход на член от семейството; Общ брой за всеки отделен вид стипендия;

В края на протокола се изписват и учениците, които не отговарят на изискванията и причините.

Чл.17. Директора на училището издава заповед за утвърждаване на стипендиите на база изготвен протокол на комисията.

Чл.18. Заповедта за стипендии се връчва на главния счетоводител.

Чл.19. Всеки месец на основание определения размер се инициира платежно нареждане от главния счетоводител и сумите се превеждат по банковите сметки на стипендиантите. Стипендиите се получат най-късно до 3 месеца, считано от края на месеца, за който се полагат.

Чл. 20. Комисията по проверка на документи за стипендии извършва проверка на не по-малко от 10 на сто от подадените документи. Документите се съхранява в отделен класьор.

Чл.21. Когато е отпусната стипендия въз основа на заявление-декларация с невярно съдържание, ученикът се лишава от стипендията, а получените суми се възстановяват на училището от родителя или от ученика, ако е пълнолетен.

Чл.22. Класните ръководители в началото на всеки учебен срок запознават срещу подпис учениците и родителите с настоящите Правила

Чл.23. Класните ръководители заверяват с подпис подадените заявления-декларации.

Чл.24. При изплащането на стипендии стриктно да се спазват разпоредбите на ПМС №328 от 21.12.2017 г. и ПМС №20 от 01.02.2019 г. за изменение и допълнение за условията и реда за получаване на стипендии от ученици след завършено основно образование.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на постановлението:

1. „Чужденец“ е всяко лице, което не е български гражданин или не е гражданин на страна – членка на Европейския съюз, или на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, както и лице, което не се разглежда като гражданин на нито една държава в съответствие с нейното законодателство.

2. „Лице с трайно увреждане“ е лице, определено в § 1, т. 2 от допълнителните разпоредби на Закона за интеграция на хората с увреждания.

3. „Ученическа производствена практика“ е практическо придобиване на знания и умения на конкретно работно място за период 240 астрономически часа, които ученикът пребивава в работна среда в организацията, в която се извършва обучението.

4. „Ученик без родители“ е ученик, чиито родители са починали, лишени от родителски права или поставени под пълно запрещение.

§ 2. Членове на семейството на ученика са бащата, майката, непълнолетните или нетрудоспособните братя и сестри. В случаите на повторен брак или фактическо съпругеско съжителство на майката или бащата с лице, което не е родител, за член на семейството се счита новият съпруг/съпруга или лицето, с което се съжителства, както и непълнолетните му деца, ако живеят с него. Когато продължават да учат за придобиване на средно образование, но не по-късно от навършване на 20-годишна възраст, за членове на семейството се считат и пълнолетните братя и сестри, както и пълнолетните деца на новия съпруг/съпруга или на лицето, с което съжителства майката или бащата на ученика, ако живеят с него.

§ 3. Месечният доход на член от семейството се определя като среден за предходните 6

месеца въз основа на заявление-декларация съгласно приложението. Размерът на минималната работна заплата, приет за база при изчисляване на месечния доход на член от семейството, е среден за предходните 6 месеца.

§ 4. В сумата на доходите, получени от отделните членове на семейството, се включват всички получени през предходните 6 месеца суми от: доходи съгласно чл. 10, ал. 1, т. 1 – 4 и 6 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица; пенсии, без добавките за чужда помощ за лица с трайно намалена работоспособност; месечни помощи и добавки по реда на Закона за семейни помощи за деца; месечни помощи по реда на Закона за социално подпомагане; обезщетения и помощи по реда на Кодекса за социално осигуряване без еднократните помощи; присъдени издръжки и стипендии без получаваните по силата на постановлението. Заявление-декларацията за дохода на семейството трябва да се подпише и от родителя (попечителя) на ученика и към него да се приложат съответните документи.

§ 5. (1) При отпускането на стипендия от началото на учебната година се взема предвид успехът от предходната учебна година, а при отпускането на стипендия от втория учебен срок – успехът от предходния срок.

(2) При отпускането на стипендия от началото на VIII клас или на ученици, приети на места, определени с допълнителен държавен план-прием от началото на XI клас, може да се вземе предвид или успехът от предходната учебна година, или успехът от националните външни оценявания. Решението се взема от директора на училището по предложение на комисията по чл. 8.

§ 6. Училищата извършват проверка на не по-малко от 10 на сто от подадените документи.

§ 7. Когато е отпусната стипендия въз основа на заявление-декларация с невярно съдържание, ученикът се лишава от стипендията, а получените суми се възстановяват на училището от родителя или от ученика, ако е пълнолетен.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 8. Правилата се прилагат за учебната 2024/2025 година

Приложения

1. Заявление – декларация за стипендия за постигнати образователните резултати – Приложение №1;
2. Заявление – декларация за стипендия за подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането – Приложение №2;
3. Заявление – декларация за стипендия за ученици с трайни увреждания – Приложение №3;
4. Заявление – декларация за стипендия за ученици без родители – Приложение №4.

Настоящите правила са разработени на основание Постановление №328/21.12.2017 г. и Постановление №20 от 01.02.2019 г. за изменение и допълнение за условията и реда за получаване на стипендии от ученици след завършено основно образование на Министерски съвет и са утвърдени със Заповед №30/16.09.2024 г. на директора на Средно училище „Васил Левски” гр. Роман.